

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

А. В. Красножон

17 квітня 2023 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ СТУПЕНЕМ
«МАГІСТР»
(денної та заочної форм навчання)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розрахована на вступників до Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за освітнім ступенем «Магістр».

Інтенсивне розширення міжнародних зв'язків, вихід України на міжнародний ринок спричинили необхідність підготовки фахівців, які б володіли іноземною мовою (ІМ) на професійному рівні.

Володіння ІМ стало нагальною потребою сучасного фахівця, адже воно дозволяє реалізувати різні аспекти професійної діяльності, а саме: своєчасно знайомитися й долучатися до новітніх технологій, відкриттів і тенденцій у розвитку науки і техніки, встановлювати професійні контакти із зарубіжними партнерами тощо.

За Рекомендаціями Комітету Ради Європи з питань освіти (1998) випускники вищих немовних навчальних закладів мають володіти професійно-орієнтованими іншомовними навичками і вміннями в усіх видах мовленнєвої компетенції, рівень сформованості яких визначається на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця.

Вступники до Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» на навчання за освітнім ступенем «Магістр» повинні продемонструвати достатній рівень володіння ІМ (B1). Цей рівень володіння ІМ забезпечує особі академічну і професійну мобільність. Студент повинен:

1. володіти навичками та вміннями усної комунікації й застосовувати їх для спілкування в навчальних, загальнонаукових і професійних цілях;
2. розуміти усне монологічне й діалогічне мовлення, що стосується тем загальнонаукового й професійного характеру;
3. активно володіти базовою граматикою й основними граматичними явищами, характерними для загальнонаукового й професійного мовлення;
4. знати базову, загальнонаукову лексику, а також термінологію в галузі вузької спеціалізації;
5. уміти користуватися словником у ході читання професійно-орієнтованої літератури;
6. володіти основами публічного мовлення – робити підготовлені повідомлення, доповіді, виступати на наукових конференціях;
7. брати участь у дискусії на теми, пов'язані з досліджуваною спеціальністю; формулювати запитання й відповідати на них;
8. володіти основними навичками та вміннями письмової комунікації, необхідними для листування в професійних і наукових цілях;
9. володіти основними прийомами анотування, реферування, адекватного перекладу професійно-орієнтованої літератури.

Це означає, що на вступному випробуванні з ІМ кандидати повинні продемонструвати високий рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції, необхідної йому в професійній діяльності.

Форма вступних випробувань – лексико-граматичне тестування, що включає питання трьох рівнів складності.

Тестування проводиться державною та німецькою мовами з метою перевірки теоретичних знань та визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної та наукової лінгвістичної компетенції вступників за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Метою вступного випробування з іноземної мови (німецької) для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» (денної та заочної форм навчання) є виявлення готовності та можливості того, хто поступає, засвоїти обрану програму з професійної підготовки.

До **основних завдань** вступного випробування з іноземної мови (німецької) для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» (денної та заочної форм навчання) можна віднести такі:

- перевірити рівень володіння навчальним матеріалом претендентами на вступ до навчання за програмою підготовки в галузі іноземної мови (німецької);
- визначити здібності вищезазначених претендентів до науково-дослідницької діяльності;
- виявити галузі їх наукових інтересів;
- виявити здатності претендентів до різноманітних видів аналізу конкретного мовного матеріалу;
- перевірити навички абітурієнтів застосовувати додаткову інформацію в процесі реалізації практичних завдань вступного випробування.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТІНІМ СТУПЕНЕМ «МАГІСТР»(ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ) (НА БАЗІ «МАГІСТР»)

Вступне випробування з ІМ передбачає перевірку та оцінку рівня сформованості у кандидатів іншомовної комунікативної компетенції відповідно до вимог програми для студентів університету. Випускники магістратури повинні володіти комунікативними навичками й уміннями та використовувати їх у майбутній науковій та професійній діяльності.

На вступному випробуванні кандидати мають продемонструвати такі навички та вміння:

Іншомовні навички, які мають бути сформовані у студентів протягом навчання

Лексика:	– вільно володіти лексикою в межах побутових тем, а також тем, пов'язаних зі сферою діяльності студента (2 000 одиниць); – уміти варіювати формулювання, щоб уникнути частих повторів
Граматика:	– уміти свідомо й правильно використовувати на рівні речень, фраз і надфразових єдностей, пов'язаних з різними ситуаціями спілкування репертуар вивчених граматичних явищ
Фонетика:	– сприймати і відтворювати звукові одиниці мови у певному контексті з використанням відповідного наголосу, ритму та інтонації; – володіти чіткою, природною вимовою та інтонацією
Орфографія:	– використовувати систему правил написання, що є стандартною для писемного мовлення; – чітко, розбірливо й без помилок писати слова й значимі частини
Аудіювання:	– розуміти запитання екзаменаторів; – розуміти короткі висловлення й коментарі екзаменаторів; – розуміти основний зміст і деталі аудіотекстів; – розуміти нормативне усне мовлення, живе або в запису, як на близькі, так і на незнайомі теми, які звичайно зустрічаються в особистому суспільному, академічному або професійному житті. Лише надзвичайний фоновий шум, неадекватна структура висловлювання та/або вживання ідіоматизмів впливає на здатність розуміти почуте; – розуміти пожвавлену розмову носіїв мови; – розуміти основне з лекцій, розмов і доповідей та інших форм академічної/професійної презентації, які за змістом і лінгвістично є складними; – розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких нормативне; – розуміти нормативне мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як зміст інформації
Читання:	– читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру; – володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим);
Говоріння:	Монологічне мовлення:

	– представляти себе; – володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування; – володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо); – проводити презентації; – робити коротке непередбачене повідомлення, поєднуючи елементи опису, оповідання й міркування; Діалогічне мовлення: – починати, вести й завершувати бесіду; – вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т.ін.
Письмо:	– реалізувати на письмі комунікативні наміри; – писати зрозумілі, детальні тексти на ряд знайомих тем у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел; – писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру; – писати твір із послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки; – продукувати чітке, змістовне, об'ємне писемне мовлення з належним послідовним плануванням та розбивкою на абзаци; – писати анотації; – писати тези/ доповіді використовувати правила написання слів та пунктуації, проте може спостерігатися вплив рідної мови – фіксувати потрібну інформацію в ході спілкування/ аудіювання
Переклад:	– працювати з двомовним словником; – вибрати зі словника відповідні українські еквіваленти; – давати адекватний переклад на основі розпізнавання синтаксичної структури речення

В ході вступного випробування абітурієнти демонструють **уміння**:

- застосовувати набутий теоретичний матеріал з іноземної мови на практиці;
- обирати раціональний спосіб виконання завдання та оцінити результати власної практичної діяльності;
- систематизувати навчальну інформацію;

- відтворювати певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків;
- демонструвати розуміння лінгвістичного матеріалу на рівні аналізу властивостей;
- відшукувати додаткову інформацію та застосовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань.

3. ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ

І. ПЕРЕЛІК ТЕМ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З ГРАМАТИКИ:

1. Морфологія

Іменник. Вживання іменників у однині та множині. Рід іменників.

Артикль. Вживання означеного і неозначеного артиклів. Нульовий артикль.

Прикметник. Вживання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Займенник. Види займенників. Вживання займенників.

Дієслово. Повнозначні, модальні та допоміжні дієслова. Основні форми дієслова: презенс, імперфект, перфект, плюс- квамперфект, футур I і футур II.

Дієприкметник. Форми дієприкметника: дієприкметник I (Partizip I) і дієприкметник II (Partizip II)

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників.

Числівник. Кількісні та порядкові числівники.

2. Синтаксис. Структура різних типів речень. Прості речення. Безособові речення. Складні речення (складносурядні і складнопідрядні).

II. ПЕРЕЛІК ЛЕКСИЧНИХ ТЕМ

1. Моя сім'я. Заняття членів сім'ї, їх професії; взаємини в сім'ї; сімейні традиції, захоплення.
2. Мій будинок. Будинок, квартира. Обстановка, сучасні зручності. Обов'язки членів сім'ї по будинкові. Одяг, їжа, магазин.
3. Університет. Університетські роки. Молодь і її місце в житті. Морально-етичні цінності.
4. Рідне місто (село). Життя й побут у місті й селі. Культурні й історичні визначний пам'ятки.
5. Мій робочий день. Розпорядок дня, різні види діяльності. Хобі й захоплення.
6. Вибір професії. Вибір і підготовка до професії. Заняття іноземною мовою; роль іноземної мови в культурній і професійній діяльності.
7. Вільний час. Інтернет. Організація дозвілля. Подорожі. Канікули. Туризм.
8. Погода. Пори року. Охорона природи й екологічні проблеми.
9. Сучасне й класичне мистецтво. Музика. Кіно. Театр. Класична й сучасна література.
10. Країнознавство Германії. Географічне положення, клімат, населення, мова.
11. Федеральні землі Германії.
12. Державний устрій, конституція, право.

13. Держава та громадяни. Загальнодержавні фінанси.

4. СТРУКТУРА ТЕСТУВАННЯ (письмові роботи з німецької мови)

Тест складається з 36 завдань різної ступені складності.

Основними принципами тестування з німецької мови стають:

- знання абітурієнта з орфографії німецької мови;
- знання абітурієнта з граматики німецької мови (правильне використання граматичних форм іменників, дієслів, прикметників, прийменників, артиклів);
- знання синтаксису німецької мови;
- знання лексичних одиниць та сталих виразів німецької мови;
- вміння адекватно перекладати тексти з німецької на рідну мову, також перекладати тексти з рідної на іноземну мову;
- опора на знання учнів, які вони одержали у курсі вивчення німецької мови при навчанні на отримання ступеня «бакалавр»;
- використання позапрограмного матеріалу;
- цілісний характер завдань, що торкається одночасно як знання мови, так і знання літератури, історії та географії країни, мова якої вивчається;
- тематичний принцип вибудовування завдань тесту;
- аналітичний підхід до соціокультурних явищ – адекватно розуміти та інтерпретувати соціокультурну інформацію;
- розпізнання та розуміння країнознавчих реалій, формул мовленнєвого етикету; лексики, що позначає звичаї, традиції, у текстах;
- знання культури, побуту, духовних цінностей, історії та географії країни, мова якої вивчається;
- володіння основними нормами та правилами вербальної і невербальної поведінки;
- орієнтація на заочне співробітництво експерта з учасником тестування, що повинно проявитися в чуйній і об'єктивній оцінці його роботи.

Час виконання письмових робіт – 2 академічні години (90 хвилин).

Оцінювання тестування проводиться за розробленою методикою:

За перші п'ять правильних відповідей надається 100 балів, із шостої відповіді до чотирнадцятої – 2 бали (вірна відповідь – 2 бали, невірна відповідь – 0 балів), з п'ятнадцятої до двадцять четвертої – 3 бали (вірна відповідь – 3 бали, невірна відповідь – 0 балів), з двадцять п'ятої до тридцять другої – 4 бали (вірна відповідь – 4 бали, невірна відповідь – 0 балів), з тридцять третьої до тридцять шостої – 5 балів (вірна відповідь – 5 балів, невірна відповідь – 0 балів). Сумарна кількість балів складає ваш рейтинг. Найвищий рейтинг складає 200 балів. За перші п'ять правильних відповідей надається 100 балів. Мінімальний прохідний бал – 124. Бали, які Ви отримаєте, визначаються за таблицею:

Завдання з 1 по 36

Кількість правильних відповідей	Кількість балів
5	100
6	102
7	104
8	106
9	108
10	110
11	112
12	114
13	116
14	118
15	121
16	124
17	127
18	130
19	133
20	136
21	139
22	142
23	145
24	148
25	152
26	156
27	160
28	164
29	168
30	172
31	176
32	180
33	185
34	190
35	195
36	200

Вступаю в діалог культур

Спрямованість тестових завдань	Вступаю в діалог культур	
	А) Лінгвокраїнознавчі знання	Б) Норми та правила вербальної і невербальної поведінки
Мета тестування	Виявити тенденцію до розуміння та сприйняття іншомовної культури, духовних цінностей та ідеалів іншого народу	
Вид мисливості роботи, яка закладена в тексті	Аналітичний підхід до соціокультурних явищ	
	Узагальнення і синтез різних соціокультурних явищ в системі іншомовної культури	Усвідомлення толерантного відношення до іншомовної культури
Форма відповідності	Проходить у письмовій формі. Коло питань пропонується учаснику експертом.	
Критерії оцінки	Активність участі, вміння учасника тестування відчувати суть питання, вільно орієнтуватися в іншомовному матеріалі, якій пропонується, володіти соціокультурною інформацією, формулами мовленнєвого етикету, розуміти лінгвокраїнознавчу лексику, мати чуття мови та самостійність і оригінальність судження.	

Помилки

Помилки, які свідчать про недостатнє знання студентів правил орфографії, граматичних правил, лексичного мінімуму в обсязі, який вони одержали у курсі вивчення німецької мови при навчанні на отримання ступеня «бакалавр»:

1. Неправильне використання граматичних форм дієслова та інфінітиву;
2. Порушення порядку слів у реченні;
3. Незнання лексичної мовної одиниці;
4. Невміння комбінувати лексичні одиниці згідно з правилами лексико-семантичної структури речення;
5. Помилки у написанні слів;
6. Незнання правил використання артикль, однини та множини іменників, ступенів порівняння прикметників у даних контекстах.

7. Незнання літератури, історії та географії країни, мова якої вивчається.

5. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Граматика німецької мови в таблицях і схемах. Львів: Логос, 2020. 128 с.
2. Гвоздяк-Фрідманська О.М., Біров І.Й. Довідник з граматики німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Ужгород: Видавництво «Мистецька лінія», 2018. 548с.
3. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О. та ін. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання / 2-е вид., виправ. та доповн. Вінниця: НОВА КНИГА, 2015. 400 с.
4. Лисенко Є.І., Корольова М.Р., Фрицька К.Ф., Залевська В.Ю. Deutsch. Німецька мова. Підручник для студентів неспеціальних вишів та факультетів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. 304 с.

Додаткова література

1. Штіф К., Штіф Кр. Німецька граматика коротко і легко. Київ : Методика, 2021. 249 с.
2. Біда С. О. Німецька мова. Граматичний практикум : збірник граматичних вправ для початкового рівня / 6-те вид., випр. і доповн. Харків: Видавництво «Ранок», 2017. 320 с.
3. Кіршова О. В. Практична граматика німецької мови (Дієслово. Іменник). Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2015. 116 с

Інформаційні ресурси:

1. Граматика з нуля. URL: <https://wunderdeutsch.com/uk/grammatik-null-u/>
2. Вивчаємо німецьку граматику. <https://learngerman.dw.com/en/learn-german/s-9528>